

Müəllimlikdən müğənniliyə...

Baloğlan Əşrəfov: "İnsan pulunu, var-dövlətini itirə bilər, amma savadı, təhsili, ağılı itirmək mümkün deyil"

Altıncı sinifdən sonra bütün kənd ondan danışın, onunla fəxr edib. Masallının Bədələn kəndində böyükən bu uşaq sonradan neinki kəndin, Azərbaycanın sevilən müğənnisine çevrilib. Sənəti müəllimlik olsa da, musiqi sevgisi onun istiqamətini dəyişib və həyatında yeni cığır açılıb.

Müsahibimiz Azərbaycanın əməkdar artisti Baloğlan Əşrəfovudur. B.Əşrəfovun həyat hekayəsinə nəzər salaq.

"YARADICI UŞAQLAR SAKIT OLUR"

1951-ci ildə müəllim ailəsində dünyaya göz açıb. Evin tek uşağıdır. Atası məktəb direktoru olduğu üçün təhsil onların ailəsində önemli yer tutub. Balaca Baloğlan orta təhsilini kənd məktəbinde başa vurub: "Orta məktəbdə oxuyarkən Masallı şəhərində musiqi məktəbi açıldı. Həm musiqi məktəbində tar kursuna gedir, həm də dərslərimi oxuyurdum. Orta məktəbə musiqi məktəbini eyni ildə bitirdim. Ailəm dərslərimə ciddi nəzarət edirdi və hər iki məktəbdə yaxşı oxuyurdum".

Baloğlan Əşrəfov tek uşaq olsa da, sakit təbiəti ile seçilib. Deyir ki, yaradıcı uşaqlar adətən sakit olur: "Musiqi ilə məşgül olan uşaqlar o qədər də dəcəl olurlar. Onların öz dünyaları var və bu dünyalarında həyatlarını yaşayırlar. Mənim qohumlarım çox idi və bütün həyatım onurlarla keçdiyi üçün təkliyimi hiss etmirdim. Üstəlik, toylarda çıxış edib xeyir-dua verdikdən sonra kənd camaatı da məni sevirdi. Başqa sənətlə məşgül olsaydım, coxları məni tanııb hörmət etməzdi. Amma musiqi elə bir sənətdir ki, insanlar səni tanır, sevir və hörmətlə yanaşırlar".

"7-Cİ SINİFDƏ TOY APARIRDIM"

Müsahibimiz deyir ki, səsi, musiqi istedadı ona babasından yadigarıdır: "O vaxt uşaq olsam da, baba-mın səsi, avazı heç zaman yadımdan çıxmır. Babam sübh tezden namaz qılardı. Mən də namazın səsine oyanır, ona qulaq asırdım. O, elə bir avazla namaz qılırdı ki, səsi məni feyziyab edirdi. Sonra özüm de başa düşdüm ki, oxumaq istəyirəm. Kəndde, məktəbdə oxumağa başladım. Özüm üçün zümrüdə edəndə hiss edirdim ki, səsim var. Daha sonra kənd, rayon, Azərbaycan mənim səsimin olduğunu fərqi vardı".

Həmsöhbətimiz deyir ki, hələ 7-ci sinifdən kənd toylarına müğənni kimi gedib: "Tar kursunu bitirsem de, qarmon çalırdım. Toyu mənimlə nağaraçalan idarə edirdi. Bizim toy aparmağımızı bəyənirdilər. Bütün kənd yaxşı oxuduğuma görə mənim fəxr edirdi".

"BƏZƏN UŞAQLIĞIMIZA SALIB ŞİTLİK EDİRDİK"

B.Əşrəfov məktəb illerində musiqiye bağlı olduğunu, həmin illeri heç zaman unutmadığını deyir: "Orta məktəbdə qarmon ifaçısı kimi fəaliyyət göstəridim. Tənəffüs vaxtı uşaqlar üçün qarmonda ifa edirdim ki, bir az istirahət etsinlər. Eyni zamanda, bizde radio qovşağı var idi, həmin qovşağı mən idarə edirdim. Məktəb tədbirlərində mahnılar oxuyurdum. Neinki məktəbdə, rayonumuzun kütləvi mədəni tədbirlərində də iştirak edirdim. Eyni zamanda, musiqi yarışmalarının qalibi də olmuşdum. Orta məktəbimin müəllim kollektivi mənə böyük hörmətlə yanaşırı. Buna səbəb isə mənim musiqi ilə məşgül olduğum id".

Müğənni deyir, orta məktəbdə oxuyarkən yaradıcılıqla məşgül olduğu üçün müəllimləri onu çox sevib: "Mən orta məktəbdə oxuyanda atam da digər məktəbdə direktor idi. Buna baxmayaraq, orta məktəbdə həmişə musiqi ilə, yaradıcılıqla məşgül olduğum üçün müəllimlər mənə çox böyük

şim rayon toylarında olub. Ali təhsilə yanaşı, işimi də görəməyə çalışırdım".

Müsahibimiz universitet illerində də tənəffüs vaxtı müəllimlərə, tələbələrə canlı "konsert" verib: "Hər dəfə özüm üçün zümrüdə edirdim. Bir dəfə zümrüdə edərkən uşaqla- ra səsim xoş geldi və başıma yığıldılar. Tənəffüs vaxtı olduğu üçün xeyli tələbə mənə qulaq asırdı. Sonra bu hadisə her gün davam etməyə başladı. Artıq hər tənəffüsde mən "konsert" verirdim. Bir dəfə uşaqlar mənə qulaq asarkən müəllim sinfə daxil olaraq görüb ki, dərsdə heç kim yoxdur. Biz toplaşdırığımız otağa gelib. Müəllimi görüb qorxduq. Vaxtin keçdiyinin fərqinə varmamışdıq. Müəllim acıqla dedi ki, davam elə. Düzü, mən qorxdum ki, yəqin oxumağım müəllimin acığına gelib, əsəbileşib. Sonra üzr istəməyə başladım. Müəllim dedi ki, nə bağışla, sən çox yaxşı oxuyursan, oxu, dedim. Bu hadisədən sonra hər dəfə dərs bitdikdə, müəllim məni ləvhəyə çıxarırdı və deyirdi ki, Baloğlan, indi sən oxu, musiqi saatıdır".

"TOYLAR PUL, GƏLİR DEMƏK İDİ"

Məşhur müğənni ali təhsilini bitirdikdən sonra rayona yollanıb. 6 il rayon məktəbində müəllim kimi fəaliyyət göstərib. Lakin musiqi sevgisi üstün geldiyindən müəllimlikle vidaslaşmalı olub: "Hələ o dövrdə müəllimin maaşı ilə dolanmaq çox çətin idi. Müəllimlərə böyük məhəbbətim, hörmətim var. Amma müğənninin qazandığı pulla müəllimin aylıq mevaci bi fərqli idi. Mənə toylarda çox ehtiyac var idi. İki ay qabaqdan mənə görə növbəyə dayanırdılar. Toylar pul, gəlir demək idi. Müəllimlik elə müqəddəs sənətdir ki, onun adına layıq olmaq lazımdır. Mən gece toyda olurdum, 4-də evə gəlirdim, səhər də dərsə getmək imkanım olmurdı. İşimin məsuliyətini dərk elədim və erizə yazıb müəllimlikdən uzaqlaşdım".

Müğənniliklə bağlı unutmadığı ən önemli xatire isə "İstədələr axtarırıq" konsert müsabiqəsi zamanı olub. Söyügedən müsabiqənin qalibi olduqdan sonra məşhur müğənnilərin çıxış etdiyi və Heydər Əliyevin izlədiyi səhnədə çıxış edib və səsini bütün Azərbaycana duyurub.

Sonda gənclərə məsləhət verən həmsöhbətimiz vurğuladı ki, seçdiyin sənət nə olursa-olsun, mütəqə savadlı olmalıdır: "İlk növbədə insanı savadı olmalıdır. Pul tapılır. Savadın, ağlın olduqdan sonra pul qazanmaq o qədər də çətin deyil. İnsan pulunu, var-dövlətini itirə bilər, amma savadı, təhsili, ağılı itirmək mümkün deyil. Savadın vəsə, bütün itirdiklərini qazana bilərsən. Azərbaycana sevgin vəsə, savadı olmalıdır. Həm dünya elmini, həm də öz tərəxini bilməlisən ki, ölkəmizi düzgün tanıda biləsən. Buna görə insana savad lazımdır. Musiqi olsan belə, savdın yoxdur, qabağa geda bilməyəcəksən. Savadızlıq ən böyük bələdir. Mütəqə savadlanmaq lazımdır".

Qeyd edək ki, müğənni 1971-ci ildə Azərbaycan radiosunun keçirdiyi "Turac tərənələri" radio olimpiadasının qalibi olub. 1974-cü ildə keçirilən "Zəhmətkeşlərin və gənclərin ümumittifaq festivalı"nda qalib olarken diplomu ona şəxsən Şövkət Ələkbərova təqdim edib. İslam Rzayevin ansamblında çalışarkən Azərbaycanın bütün rayon və kəndlərini qarşı-qarış gəzib əməkçilər qarşısında çıxışlar edib. 1989-cu ildə yaratdığı "Şəhriyar" ansamblı iləsə Bakının bütün böyük konsert salonlarında konsertlər verib.

hörmətlə yanaşıblar. Lakin bəzən uşaqlığımıza salib, şitlik edirdik, ona görə də müəllim bizi cəzalandırırdı. Şagird olarken mən də yazı taxtasının qabağında dayanmışam və müəllimim mənə sille de vurub, qulağımı da dərtib. Bir dəfə mən uşaqları bayırda saxlamışdım və deməslim ki, müəllimin dərsinə bir-bir girək. Hər birimiz girəndə də deyək ki, müəllim icəzə olar? Müəllim desin, keç. Təzədən bir uşaq gərsin içəri, desin, müəllim icəzə olar? Müəllim desin, keç. Beləcə, altı nəfər içəri keçəndən sonra yeddincide müəllim başa düşdü ki, oyunu mən çıxarıram. Müəllim bizi yazı taxtasının qarşısına düzüb, hamimizi silləldədi. Bular başıma gəlib, bunu dana bilmərəm və indi də xoş xatirə kimi xatırlayıraq".

"BALOĞLANIN MUSIQİ SAATİ"

Həmsöhbətimiz məktəbi bitirdikdən sonra universitedə təhsil almaq üçün Bakıya gəlib. Onun sözlərinə görə, hətta universitet illerində belə, toy aparmaq üçün tez-tez Masallıya gedib: "Orta məktəbi bitirdikdən sonra Azərbaycan Dövlət Universitetinə qəbul oldum. Həm toyları aparır, həm də tədrisə meşgül olurdum. Bir ayağım Bakıda, bir aya-

Aygün ƏZİZ

